

Motion till riksdagen

1989/90:U222

av Ragnhild Pohanka och Eva Goës (båda mp)

Världsbanken

Sverige är medlem i Världsbanken och bidrar med skattemedel (mer än en halv miljard kr) och krediter. Tillsammans med de övriga nordiska länderna delar vi på *en* direktörspost i Världsbankens styrelse. Med nedanstående exempel på Världsbankens projekt och lånegivningsverksamhet runt om i världen och följderna därav, ifrågasätter vi Sveriges medlemskap i Världsbanken.

Det finns FN-organ, exempelvis UNICEF, där hjälpen kommer de mest behövande till godo. Det finns fristående, nationella och internationella organisationer, som bedriver utvecklingsarbete i u-länderna utan att samtidigt slå sönder deras sociala, kulturella och ekologiska struktur.

Men Världsbanken råder regeringen i vissa u-länder till storskaliga projekt initierade av multinationella företag och går därmed vinstsökarnas ärende, dvs de utländska bolagens såväl som de inhemska byråkraternas. Projekt skall enligt bankens riktlinjer vara folkligt förankrade. Tyvärr ser verkligheten annorlunda ut.

Projekt

Ett exempel är Handungamuwaprojektet på Sri Lanka. Här sa den lankesiske regeringen våren 1989 ja till följande projekt på inrådan av Världsbanken nämligen att huvudkanalen som är 65 km lång skall stängas i årtal, för att cementeras av japanska cementbolag. Kanalen före projektet flyter som en liten flod och försörjer växt- och djurliv. Bevattningen omöjliggörs genom cementeringen och befolkningens självförsörjning drabbas och ris måste importeras. Istället skall man plantera oljepalmer som exportgröda, cash crops.

Banken har stött projekt i bl. a. Brasilien och Indien, men utan att konsultera lokalbefolkningen i de berörda områdena. Den har heller inte tagit hänsyn till miljön eller mänskliga rättigheter. Indianer i Amazonas hotas av utplåning. Dammyggnadsprojekt i Indien förorsakar tvångsflyttningar. När Narmadadamarna, 30 stora och 3 000 mindre dammar, är klara har ca en miljon människor tvingats flytta och 5 500 kvadratkilometer skogs- och jordbruksmark lagts under vatten.

Järnmalmsprogrammet i Carajas i Brasilien är ett allvarligt, kanske värsta hotet mot regnskogarna. I projektet ingår – förutom vägar och hamn – plan-

tager och gruvdrift på ett område lika stort som Frankrike! Detta backas upp av EG, eftersom de behöver billig järnmalm.

Mot. 1989/90
U222

Den avdelning som skötte låneförhandlingarna underströk att

de inte skulle överväga att skjuta upp lånet, p.g.a. miljöskäl eller brott mot mänskliga rättigheter utan endast om järnmalmssändningarna avbryts. (Marcus Colchester)

Ett annat exempel är ett kärnkraftverk på Filippinerna, som byggdes på en *vulkan* och därför inte kunde användas.

Banken har lämnat enorma penningssummor till Indonesien, detta land, som bedriver ett utrotningskrig av urbefolkningen i Östtimor och på Väst-Papua.

Accepterar Sveriges riksdag att staten satsar över en halv miljard att användas till en "utveckling" i uländerna, som i bästa fall betyder status *quo* och i de flesta fall ännu sämre livsbetingelse för den fattiga befolkningen?

Accepterar Sveriges riksdag att staten indirekt bidrar till en negativ klimatförändring på grund av att Världsbankens medel finansierar en stor del av avverkningen av regnskogarna?

Accepterar Sveriges riksdag, att skattepengar används indirekt för att bedriva ett utrotningskrig mot urbefolkningar?

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till nya riktlinjer för Världsbanken, där stöd endast beviljas ekologiska och humana långsiktiga projekt,
2. att riksdagen beslutar att utträda ur Världsbanken om inte nya riktlinjer antas.

Stockholm den 25 januari 1990

Ragnhild Pohanka (mp)

Eva Goës (mp)